

ELISABETH YOUNG-BRUEHL • Çocuk Düşmanlığı

ELISABETH YOUNG-BRUEHL 1946'da ABD, Maryland'de doğdu. New York Columbia Üniversitesi Psikoanalitik Eğitim ve Araştırma Merkezi'nde terapist ve öğretim üyeliği yaptı. Araştırma, edebiyat ve şiir alanında birçok eser verdi. Kaleme aldığı Hannah Arendt ve Anna Freud biyografileri klasik kaynak niteliğindedir. Hannah Arendt biyografisi ile Hancourt Edebiyat Ödülü'nü kazandı. 1 Aralık 2011'de hayata gözlerini yumdu.

Childism. Confronting Prejudice Against Children

© 2012 Elisabeth Young-Bruehl

Bu kitabın yayın hakları Aslı Karasuil Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

İletişim Yayınları 3090 • Politika Dizisi 217

ISBN-13: 978-975-05-3225-2

© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2021, İstanbul

EDITÖR Aybars Yanık

DİZİ KAPAK TASARIMI Utku Lomlu

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Remzi Abbas

DİZİN Berkay Üzüm

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadag, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

ELISABETH YOUNG-BRUEHL

Çocuk Düşmanlığı

Çocuklara Karşı
Önyargıyla Yüzleşme

Childism

Confronting Prejudice Against Children

ÇEVİREN *Aksu Bora*

*Ailemizdeki beş yaşın altındakiler,
Ava, Daphne, Walt ve yaşıtları için;
onların yüksek yararını kollayabilirsek,
karşılığında onlar da paylaştıkları dñnyanın
yüksek yararını gözeterek davranabilirler.*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	
Kelimenin Anlamı	9
BİRİNCİ BÖLÜM	
Bir Önyargının Anatomisi	25
İKİNCİ BÖLÜM	
Çocuk Düşmanlığının Üç Formu: Anna'nın Hikâyesi	61
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
Çocuk İstismarı ve İhmali: Epey Karışık Bir Alan	95
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Çocuk İstismarının Politikleştirilmesi	133
BEŞİNCİ BÖLÜM	
Kitle Histerisi ve Çocukların Cinsel İstismarı	183
ALTINCI BÖLÜM	
Çocuk Düşmanlığının Aile İçindeki Formları	213
YEDİNCİ BÖLÜM	
Eğitim ve Çocuk Düşmanlığının Sonu	245
Bibliyografik Deneme	275
<i>DİZİN</i>	309

Kelimenin Anlamı

İki bin beş yüz yıl önce Aristoteles'in *Nikomakhos'a Etik*'te (8.11.2) bahsettiği doğal düzeni bozup çocuklarının aleyhine dönen kişiler ve toplumlar her zaman olacak: "Anne babalar çocuğa en büyük armağanı, varoluşu verirler; onları bağrılarına basarlar, eğitirler (*kai trophes kai paideias*); ... ve çocuk bunları aldığı için, ana babasını onurlandırmayı ve onlara yardım etmeyi borçludur." İnsanlar hem tek tek bireyler olarak hem de toplumların içerisinde, belli ihtiyaçlarını onlar üzerinden karşılamak, içsel çatışmaları ve kendinden nefreti yansıtmak ya da otoritelerinin sorgulandığını hissettiklerinde kendilerini dayatmak üzere çocuklarına kötü davranırlar. Ama bireysel motivasyonları ne olursa olsun, hepsi de kendilerini haklı çıkarmak ve davranışlarını meşrulaştırmak için çocuklara karşı toplumsal önyargıya dayanırlar.

Batılı toplumlarda önyargıyı kadınlara, siyahlara, "önyargıların hedefi" olan diğer gruplara karşı bir şey olarak düşünmeye alışkınız; cinsiyetçiliğe ve ırkçılığa karşı mücadelenin 18. yüzyıldan beri devam ettiği ve bu önyargılar ortadan kaldırılana kadar da devam etmesi gerektiği düşüncesini benimseriz. Ama çocuklara karşı önyargı? Böyle bir şeyin varlığını kim kabul eder ki?

İzin verirseniz Amerikan toplumunda çocuklara karşı önyargının –bu kitabın konusu– bir örneğini vereyim ve sizden bunun üzerine düşünmenizi isteyeyim. Örnek, bir gerçekliktir, utanç verici bir gerçeklik: Amerika, dünyadaki bütün uluslardan daha yüksek sayıda çocuğunu hapsetmiştir. Yarım milyon Amerikalı çocuk şu anda çocuk hapisanelerindedir; buralarda istismar ve ihmal vardır, çocukların çoğu buraya gelmeden önce de istismar ve ihmalin kurbanı olmuşlardır. “Çocuk suçlular”ın bazıları oradadır çünkü bir suç nedeniyle tutuklanmış ve mahkemeye çıkmayı bekliyorlardır. Bu mahkemeler, çocukların *şartlı tahliye olmaksızın*, ömür boyu yetişkin hapisanesine kapatılmasına karar vermeye yetkilidir. Yakınlardaki bir Yüksek Mahkeme kararına kadar, idam cezası da verebiliyorlardı. Çocukların bazıları, tutuklanma olmaksızın oradadırlar: Sadece sokakta buldukları, bazen evsiz oldukları, bazen zihinsel rahatsızlıkları bulunduğu ve “kendilerine ve başkalarına tehlike oluşturdukları”na karar verildiği için. Onlarla ne yapacağımı kimse bilmediği için.

Amerika, dünyadaki diğer ülkelerden çok daha yüksek oranda bir yetişkin nüfusu da hapiste tutuyor – çocuk mahkûm oranının yüksekliğiyle doğrudan ilişkili bir gerçek. Çocuk hapisanesinde yıllarca kalan pek çok çocuk, oradan çıktığında, yetişkin hapisanesine gider. Buralardaki insan sayısı 1970’ten bu yana yedi kat artmıştır ve bugün iki milyonun üzerindedir. Hapishane inşası, ülkenin en hızlı büyüyen endüstrisidir.

Çocuk mahkûm oranlarını düşürmek üzere bir hareket başlamıştır ama bu hareket, çocuklara karşı önyargıyla mücadeleyi hedeflemez. Bundan çok uzaktır. Örneğin 2010’da, Çocuk Adalet Dairesi, New York eyaletinin topluluk temelli “alternatif gözaltı programları”nı desteklemesini istedi; böylece hayat boyu hapse mahkûm edilmiş gençlerin sayısı düşürülebilecekti. Vali bütçeyi hazırlarken bu isteği görmezden geldi. *New York Times*’ta (19 Şubat 2010) yayımlanan başyazıda valinin raporu eleştirildi, “raporda çocukların sıklıkla hapishaneye gönderildikleri ortaya konuyor –bunlar genellikle evlerinden kilometrelerce uzaktadır– çünkü yerel topluluklar onlara psikolo-

jik ya da ailevi sorunlar konusunda yardımcı olacak imkânlardan yoksun deniyor. Bunlar maliyeti yüksek kararlar; hem çocuklara yükledikleri duygusal yük hem de vergi mükelleflerine yükledikleri mali yük açısından. Bir tek çocuğun bir yıllık kurum bakımının maliyeti, eyaletin 200 bin dolar harcaması anlamına geliyor.”

The Times, hâkimlerin verdikleri “yüksek maliyetli kararlar”-dan kaçınılması ve yerel terapötik programları destekleyecek araçların bulunması gerekliliğini vurgulamakta tamamen haklıydı. Ancak daha en baştan, o tutukevlerini inşa etmenin motivasyonu ve rasyoneli neydi zaten? Bir çocuğu hapisane benzeri bir kuruma koymak neden iyi bir fikir gibi görülmüştü? Bir çocuğu hapsedmek neden istismar olarak görülmemiştir? Ve bu türden bir istismarın çocuk üzerindeki etkisi sadece “duygusal yük” mü olacaktı? Yine de dünyanın geri kalanı –192 ülke– 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni onaylamış ve bu sözleşmede çocukların hapsedilmesi yasaklanmış olsa da Birleşik Devletler çocuklara karşı bu türden politikalara göz yumdu, hatta bunları teşvik etti. (1989’dan bu yana meşru bir hükümeti olmayan Somali, sözleşmeyi imzalamayan diğer tek ülke.)

O noktada *The Times*’ın yetişkinleri harekete geçiren sebepler ve gerekçelerle ilgili *sormadığı* soru, Amerikan toplumunun çocuklara karşı önyargılarıydı: bu örnekte, sorunlu çocukların ve gençlerin göz önünden çekilmeleri fikri. Çocukların tehlikeli oldukları ve topluma yük oluşturdukları inancı ve yetişkinlerin disiplin sorumluluğunun en yüksek olduğu dönemin çocukluk olduğu fikri, bu önyargıyı yansıtıyor. Çocuk üzerindeki yetişkin otoritesinin mutlak, yaşam ve ölüm kadar mutlak olduğunu kabul eden görüş, çocuk karşıtıdır. Ama bu türden bir önyargı için genel kabul görmüş bir terimimiz yok; başka bir toplumsal önyargı olan ırkçılık gibi; ki ırkçılık terimi, islahevlerinde neden Afrikalı Amerikalıların, özellikle de genç erkeklerin oransızca fazla sayıda bulduklarını açıklar.

Bu kitapta yapmak istediğim ilk şey, bu nedenle, “çocuklara karşı önyargı”yı tanımlayan bu terimi, bu kelimeyi, dağarcığımıza katmak ve bunun ayrıntılandırılmış, geliştirilmiş bir ta-

nımını yapmak. Böylece Amerikalıların ve diğerlerinin “anti-sosyal” çocukların maliyetinin ne kadar yüksek olduğu üzerine yorumlarının ötesine geçebilmemizi, bütün çocuklara yönelik gündelik bireysel davranışlarımızdan çocuk karşıtı sosyal politikalara kadar geniş bir çerçevede düşünmeye başlamamızı mümkün kılmak. Önerdiğim terim, *çocuk düşmanlığı** ve bu terimin tarifi, kitabın konusu.

Şüphelerinizi tahmin edebiliyorum: Neden başka bir kelimeye ihtiyaç duyalım ki, başka bir “izm”e? Çocuk düşmanlığı terimini sözcüğümüzün bir parçası haline getirmek isteyen herkesin ilk işi, bu şüpheyi ciddiye almaktır. Daha fazla sosyal bilim laf kalabalığına ihtiyacımız yok. Yeni toplumsal problemler tanımlamaya da; zaten yeterince var. Bu yüzden, çocuk düşmanlığı tanımı, aynı zamanda çocuklara yönelik önyargı düşüncesine karşı tepkiyi de öngörmeli. Bu tepki, 1970’te çocuk düşmanlığı terimi öne sürüldüğü zamanki standart yanıtı. Şüpheliler o zaman sormuşlardı, yetişkinlerin çocuklarını sevdikleri ve dünyayı onlar için daha iyi hale getirmek istedikleri çok açık değil mi? Çocuklarla ilgili yanlış politikalar izlemiş olsalar bile, yetişkinler *çocuklara düşman* değillerdir. *Bir grup olarak* çocuklara düşman değillerdir.

Ama çocuk düşmanlığı topluma yayıldığında, dünyayı çocuklar için daha iyi hale getirmeye sahiden uğraşanlar bile onun varlığını fark etmekte zorluk çekerler. 18. yüzyılda pek çok kişi, *misopedia* (çocuk nefreti) kelimesi ortaya atıldığında (Yunancada gruplara yönelik nefreti anlatmak için bugün de kullanılan diğer sözcükler, *misanthropy*, *misandry*, *misogyny* gibi) bunun ne anlama geldiğini hayal etmekte zorlanmışlardı. Charles Dickens gibi yazarlar Britanya’da Oliver Twistlerin, David Copperfieldların gerçek yaşamda uğradıkları zulmü ayrıntılı biçimde tanımlamış olsalar da, *misopedia*, 19. yüzyılda kullanımdan kalktı. Öfkeli şüphelilere göre, giderek da-

(*) Orijinali *Childism* olan bu terim, *sexism*, *racism* gibi terimlerle birlikte düşünülmeli. Ancak çeviride “ism”in taşıdığı bütün çağrışım ve göndermeleri kaybetmeyi göze alarak “çocuk düşmanlığı” demekten başka bir çıkar yol bulamadım – ç.n.

ha fazla çocuk merkezli hale gelen dünyada *misopedia* kelimesine ihtiyaç yoktu. 19. yüzyılda Çocukların Zulümden Korunması Derneği'ni kurarak "çocukları koruma"ya uğraşan sosyal reformculara göre, sadece kötü çocuklardan nefret edilirdi, onlar da bunu hak ederlerdi. İyi çocuklara herkes bayılırdı, onlar iyi, sevgi dolu yetişkinlere sahiptiler.

Ama Dickens'ın da bildiği gibi, çocuk koruyucularının bu tezlerinde kusurlar vardı: Çocuklar, yetişkinlerin ihtiyaçlarını karşılayan mülkler olarak görülüyorlardı; tıpkı aletler ve hayvanlar gibi; tıpkı köleler ve hizmetkârlar gibi, tıpkı "doğallıkla" itaatkâr olan diğer gruplar gibi. Bir çocuğa mülk gibi davranmak, çocuk sevmek değildir. Bugünün toplumunda, *çocuk düşmanlığı* terimi, *misopedia*'nın yapamadığını yapabilir: yani, önyargının çocukları nasıl tasavvur ettiğimizi belirlediğini vurgulamak. *Misopedia*'dan farklı olarak *childism* (çocuk düşmanlığı), eski "mis" ekini barındırmaz, bunun yerine, önyargılarla ilgili günümüzde kullandığımız terimlere benzer – *racism* (ırkçılık), *anti-Semitism* (antisemitizm), *sexism* (cinsiyetçilik) gibi. Bunların her biri, belirli bir grup insana mülk gibi davranılmasını ve onların bağımlılıklarını belirli bir düşünceyle, bir "izm"le *meşrulaştırılmasını* anlatır. İnsanlar egemenlikleri altındakilerden her zaman nefret etmezler; ama bir "izm"le kurulan egemenlik, önyargıyı temellendiren bir politik ideoloji, sevgi olamaz.

Ama çocuk düşmanlığı, 19. yüzyıl sonunda ve 20. yüzyıl başında isimlendirilen diğer önyargılardan temel bir farklılık gösterir. Çünkü olgunun pek çok niteliği keşfedilmiş olsa da, doğrudan bir *önyargı* olarak çalışılmamıştır. Bu terim siyasal söylemimizde ya da sözcelerimizde yoktur, çocuk düşmanlığına özgü herhangi bir Önyargı Çalışması yoktur. Ama 1990'dan beri gelişen yeni bir çalışma alanı olan Çocuk Çalışmaları'nda da çocuk düşmanlığına ayrılmış bir alt alan yoktur. Ancak böyle bir odaklanma, yetişkinlerin nasıl ve neden çocukların ihtiyaçlarını karşılayamadıklarını yahut onların haklarını tanıyamadıklarını keşfetmeleri için uzmanlara yol gösterebilir; neden antisosyal olarak görülen çocuklar hapsedilir (ve bu tür adlandırmalar nasıl süreğendir); neden çocuklar yoksulluk için

de yaşarlar; neden yetişkinler çocuklara saldırmalarını kolayca meşrulaştırabilirler ve genel olarak neden Amerikan toplumu çocuklarının gelişmesini ve refahını desteklemekte bu kadar yetersizdir? Yetişkinler çocuklarını bağırklarına basmayı, onların gelişebilmeleri için gerekli şeyleri sağlamayı beceremediklerinde, bu başarısızlığın toplumsal sebeplerini araştırmadığımız için, bu kitapta çocuklara kötü davranmanın rasyonelleştirilmesini ve meşrulaştırılmasını sağlayan, önyargı olduğunu öne sürdüğüm şeyle mücadele mümkün olmaz.

20. yüzyılın ortasından itibaren, sosyal bilimciler bazı yetişkinlerin bazı çocuklara neden zarar verdiklerini anlamaya çalışıyorlar ama çocuklara zarar vermenin nasıl rasyonelleştirildiğine ve normalleştirildiğine ilişkin daha geniş çerçeveyi gözden kaçırıyorlar. Çocuklara yönelik önyargı, onlara kötü muamelelerin tek ve en yakın nedeni değil ama olmazsa olmaz bir koşulu; bu nedenle herhangi bir verili koşuldaki kötü muamelelerin özgül sebeplerini ortaya çıkarmayı istiyorsak, bu önyargının çeşitli özelliklerini anlamamız gerekir.

Çocuklara karşı önyargıyı bir önyargı olarak görmeyi neden reddediyoruz; bu önyargıyı tıpkı başka önyargıları adlandırdığımız gibi, ırkçılık, cinsiyetçilik ve yaş ayrımcılığı gibi, adlandırmaktan neden kaçınıyoruz? 1965'ten beri kullandığımız cinsiyetçilik terimini ele alalım. Bu terim bize pek çok olguyu bir arada görebilme imkânı veriyor, değil mi? Cinsel taciz, kadınların eşit ücret alamaması, cinsiyetçi dil, patriarkal mülkiyet ve boşanma kuralları, dişilik hakkındaki bütün o sözde bilimsel hükümler, ev içi şiddet, kadın ticareti... Bütün bunlar, kadınlara erkeklerden farklı muameleyi meşrulaştırmak için kadınları stereotipleştirmenin ya da onları belirli bir biçimde tasavvur etmenin tezahürleri. Bu olguların tamamı, kadınlar aleyhine işleyen davranışlar ya da kurumlar; ve hepsi de cinsiyetçilik sayesinde meşrulaştırılıyor, normalleştiriliyor, doğallaştırılıyor – yani, kadınlara karşı önyargı niteliğindeki tutum ve inanç sistemiyle.

Çocuk düşmanlığı da benzer biçimde, çocuk karşıtı davranışların ve eylemlerin çocukluğun ve çocukların stereotipleş-

tirilmesinin örnekleri olarak anlaşılmasında bize yol gösterebilir. Çocuklara zarar veren ya da onların ihtiyaçlarını karşılayan pek çok toplumsal ve politik düzenlemeyi –yasal düzenlemelerden kültürel ürünlere kadar toplumumuzun pek çok çocuk karşıtı eğilimini– çocuklara yönelik yetişkin davranışlarının bir önyargıyla rasyonelleştirilen ya da meşrulaştırılan örnekleri olarak görebiliriz. *Çocuk düşmanlığı* terimi, çocuk hâpshaneleri, çocuk sömürüsü ve istismarı, kötü okullar, yüksek çocuk ölümleri, fetal alkol sendromu, çocuklara yerli yersez antipsikotik ilaç verilmesi, çocuk pornografisi ve çocukların yüksek yararına olmayan diğer tüm davranış ve politikaları birbiriyle ilişkili şeyler olarak tanımlayabilmemizi sağlar. Çocuk düşmanı yetişkinlerin –ki bunların çoğu *ana babalardır*– davranışları, on sekiz yaşının altındaki insan nüfusuna doğrudan ya da dolaylı olarak zarar veriyor; bu grup, bugün dünya nüfusunun üçte birine yakın, bazı yerlerde nüfusun yarısından fazlası.

19. yüzyılın sonunda, ırkçılık teriminin yerini *ırksallaştırma* ve *ten rengine dayalı ayrımcılık* terimleri almaya başladı. Bu terim, İç Savaş'tan, Özgürlük Bildirgesi'nden ve Anayasa'daki 14. ve 15. maddelerle eski köleler azat edildikten sonra kullanıma girmişti. Siyasal bir zafer kazanılmış olsa da pek çok Afrikalı Amerikalı, ulusun toplumsal ve siyasal hayatına derinden işlemiş ırkçılığın sürdüğünün farkındaydı. Irkçılık oradaydı. Büyükkanneleri oy hakkını kazanmış kadınlar Birleşik Devletler ve başka yerlerde kamusal hayatta olduğu gibi özel hayatta da eşitlik vaadini gerçekleştirmek için mücadele ederken, cinsiyetçiliğin devam ettiğini görüyorlardı. Bu kadınlar, isim koyamadıkları bir şeye karşı savaştıklarını –ya da isim koyamadıkları bir şeyin kendileriyle savaştığını– fark ettiler. *Misogyny*'den daha karmaşık bir şey onları “ikinci cins” konumunda tutuyordu. Kadınlara yönelik önyargının kavranma biçiminin, ne kapsamlı ne de psikolojik derinliği olan bir şey olduğunu fark ettiler; felsefi eleştiri eksikti, öncüller sorgulanmıyordu ve bu nedenle de pek çok bakımdan olgunun kendisini yeterince anlatmıyordu. Bu kadınların kendilerine yönelik önyargıyı yeniden ele alma cesaretleri, Kadın Çalışmaları programlarına, İkinci Dalga

feminist kuramlarına ve bunlar da dünyanın her yerine, bütün kültürlerle yayılmış olan kadınlara karşı önyargıyla mücadeleye yol açtı. Bu çaba, bugün de sürüyor.

Çocuk düşmanlığı terimini çocuklara karşı önyargı ile ilgili yeni bir araştırma başlatmak için önermiyorum. Bu araştırma zaten yapıldı. Bilimin ve sosyal bilimlerin, sosyal politikanın ve çocuk hakları savunuculuğunun ya da *gençlere karşı ırkçılık*, *gençlere yönelik yaş ayrımcılığı*, *ergen korkusu (ephebophobia)* ve *yetişkinlik* (yetişkinler lehine önyargıya işaret eder) gibi çeşitli alanlarda. Ama çocuklara karşı önyargı araştırmalarının –ve bütün bu adlandırmalar– siyasal bilinçte herhangi bir karşılığı yok ve siyasal bir anlamı da yok. Şimdi gereken, politik yankısı olan bir terim, tıpkı *cinsiyetçilik* teriminin politik bilinçimizi yükselttiği gibi işleyecek bir şey. Çocuk karşıtı davranışı formülleştirmeye yönelik araştırma yapanlara el uzatacak, çalışmalarının sonuçlarını bir araya getirecek bir terim olarak *çocuk düşmanlığı*, bir şemsiye kavram olabilir; keşfedici ve birleştirici işlev görebilir ve politik eyleme kılavuzluk edebilir. Araştırmacıların noktaları birleştirmesine yardım edebilir.

Bir bu kadar önemlisi de, çocuk düşmanlığının bir kavram ve toplumsal bir gerçeklik olarak kabulünün, bize şimdiki kötü tasarlanmış araştırmaları ve yanlış anlamaları düzeltme imkânı verecek olmasıdır. Mesele acil; çünkü yanlış temellendirilmiş, katı kuramlar temelinde çocuklara zarar veren kurumlar ve politikalar yarattık – bu kuramların kendileri çocuk düşmanlığının ifadeleri. Mahkemelere kılavuzluk eden “çocuğun yüksek yararı” ifadesi, şimdi çocuk mahkûmiyeti politikaları da dahil olmak üzere çocukları etkileyen politikalarda reform çalışmaları için kullanılıyor. Ama çocukların hayatlarının tüm yüzlerini görebilecek, onların deneyimlerini ve kendilerinin bu önyargıyla ilgili bilgilerini yansıtacak bir kavrama ihtiyacımız var.

Yetişkinlerin çocuklara yönelik tutumlarını yeniden düşüncelerinin ve değiştirmelerinin vakti geldi de geçiyor. Oy hakkı vermek ve politik süreçlere katılmalarını teşvik etmek, kadınlara ya da siyahlara yönelik önyargıyla mücadelede izlenen iki yol; ama bunlar çocuklar için işlemeyecektir. 1970’lerin başım-

da, yetişkinlerin yönlendirdiği kısa ve inatçı bir “Çocuk Kurtuluş Hareketi”, çocukları politik özneler konumuna yerleştirmeye çalışmıştı – hatta oy hakkının da tanınması gerektiğini ileri sürmüştü. Ama bu düpedüz hamilik taslamaktı ve hızla çözümlenemeyen, çocuk düşmanlığı sorununun bir parçası haline geldi. Önyargıların hedefi olan herhangi bir gruptan farklı olarak çocuklar, politik özneler olmak üzere eğitilmeleri gerekse de, doğrudan politik özneler olamazlar, tek tek ya da toplu olarak kendileri adına düşünüp eyleyemezler. Ama çocuklar politik katılımcılar haline gelmeyi öğrenirlerken, ihtiyaçlarının neler olduğunu yetişkinlerin onlara danışmaları ve onları politik sahnede temsil etmeleri gerekir.

Bunun için bir başlangıç yapıldı. Yetişkinlerin kaleme aldıkları iki dikkate değer Birleşmiş Milletler (BM) belgesi, çocukların temel insan haklarına ve politik haklara sahip olduklarını kabul ediyor. İlki, Çocuk Hakları Bildirgesi, 1959 yılında yayımlandı ve bildirge, 1989 tarihli ikinci metinle, Çocuk Hakları Sözleşmesi’yle uygulamaya kondu. Çocuk Hakları Sözleşmesi, bildirgenin hayata geçirilmesi ve yaptırımları ile ilgili en iyi yolu bulmak üzere yapılan otuz yıllık bilimsel ve politik araştırmaların sonucuydu. Otuz yıldan uzun bu dönemde, güvenilir bir çocuk gelişimi biliminin ortaya çıkması da tesadüf değildi. Çocuk gelişimi, bir alan olarak, *bütün* çocuklar için daha iyi bir dünya yaratmaya niyetli yetişkinlerin uluslararası politik çalışmalarını destekleyebilir.

Bildirge, çocukların haklarının olduğunu ve hükümetlerin çocuklara karşı yükümlülükleri bulunduğunu açıkça söyleyerek başlar. Çocuklara karşı yükümlülüklerini yerine getirmeyenlerin, eylemlerini çocuklara karşı önyargı temelinde meşrulaştırdıklarını ima eder – bu önyargı her şeyden önce çocukların yetişkinlerin mülkü oldukları ve herhangi bir haklarının olmadığı yolundaki görüştür. Sözleşme, yetişkinlerin çocuklara karşı yükümlülüklerini ortaya koyarken, bu yükümlülüklerin yerine getirilmediği alanlara da işaret eder. Sözleşmenin girişi, çocukların “özel ilgi ve yardıma hakkı olduğunu” hatırlatır ve “çocuğun yüksek yararı”nın ne olduğuna ancak onlarla ilgili